

### Het koninkrijk van God heeft prioriteit.

- Liturgie:
1. Votum en zegengroet
  2. Antwoordlied: Lb(oud). 328 : 1, 2, 3
  3. Gebed
  4. Lezen uit de Bijbel: Lucas 12 : 13 - 34
  5. Lied: Gz. 38 : 1, 2, 3, 4
  6. Lezen van de tekst: Lucas 12 : 31 - 32
  7. Preek
  8. Amenlied: Ps. 72 : 1, 4, 7, 10
  9. Geloofsbelijdenis van Nicea
  10. Amenlied: Lb(oud). 460 : 1, 3
  11. Dankgebed
  12. Lied: Ps. 103 : 7, 8
  13. Collecte.
  14. Slotzang: Ps. 103 : 9
  15. Zegen

<klik 1> Geliefde gemeente van onze Heer Jezus Christus,  
broeders en zusters, jongens en meisjes,

In de tijd dat ik met de voorbereiding van deze preek bezig was, waren de vluchtelingen in Europa niet van de voorpagina weg te denken. Ook werd het nieuws op radio en teevée door hen beheerst. (Dat is nu wel niet meer zo, maar ze zijn en komen nog wel, de vluchtelingen.)

Je kon en kunt niet om hen heen. Maar dat niet alleen. Je kunt ook niet om de reacties op de stroom van vluchtelingen heen. Daarbij waren er die heftig waren. Ook in Nederland. <klik 1-1> Denk aan de luide protesten, wanneer een gemeente een opvangcentrum wilde inrichten.

Ik weet niet hoe het u is vergaan. Maar ik heb mij regelmatig geschaamd voor mijn medeburgers. Het zal wel angst zijn die mensen tot fel verzet tegen het opzetten van een asielzoekers centrum in hun buurt brengt. Maar toch...

Wat was het een verademing om in het Nederlands Dagblad te lezen, dat over het algemeen <klik 1-2> de kerken staan te trappelen om hulp te bieden bij de opvang van de vluchtelingen. Dat mag je van kerken ook verwachten.

Het was goed om te merken, dat de tijdelijke opvang van vluchtelingen, mee door de inzet van veel vrijwilligers, weinig problemen opleverde. Herhaaldelijk (ook afgelopen week weer) werd gemeld, dat de kerken veel van die vrijwilligers leverden. Ik ben daar dankbaar voor...

Toch heb ik ook mijn twijfels. Want ik hoor in mijn - toch kerkelijke - omgeving ook *minder gastvrije en bereidwillige geluiden*. Een enkele keer lijken die verdacht veel op de geluiden die een bekend politicus veelvuldig laat horen.

Daarnaast was de verlegenheid van het kabinet rond de opvang van vluchtelingen - wat mij betreft - geen reclame voor Nederland als gastvrij land. In dat opzicht zie ik toch een breuk met het verleden. Nederland stond de eeuwen door klaar om vluchtelingen asiel (veiligheid) te verlenen...

Vrij regelmatig duikt als tegenargument op, dat de vluchtelingen onze banen en woningen inpikken. Of dat ze hier gekomen zijn om de hand op te houden. Het zouden vooral economische vluchtelingen zijn. Zelfs zouden er terroristen bij zijn.

Dit tekent onze samenleving. We zijn een materialistische maatschappij geworden. Elke mogelijke bedreiging van onze welvaart moet in de kiem gesmoord. Stel je voor dat ons welvaartsniveau door de opvang van vluchtelingen zou dalen...

Wat zei de Heer Jezus in het vers na onze tekst? Vers 34: "*Waar jullie schat is, daar zal ook jullie hart zijn.*" Een indringend woord. Het stelt ons allemaal de vraag: Wat is onze schat? Waar ligt ons hart? Wat drijft jou, drijft u en drijft mij?

Het thema is [<klik 2>](#) :

### **Het koninkrijk van God heeft prioriteit.**

Dat koninkrijk 1) bepaalt waarop wij ons richten

2) is ons al gegeven

#### 1) **richting** [<klik 3>](#)

Die verwijzing naar het materialisme [<klik 3-1>](#) in de inleiding is bewust gemaakt. Mee naar aanleiding van de tekst voor de preek. Onze tekst wordt ingeleid door iemand die aan Jezus vraagt: "*Meester, zeg tegen mijn broer, dat hij de erfenis met mij moet delen!*"

Jezus reageert in tweede instantie met een algemene waarschuwing: "*Pas op, hoed je voor iedere vorm van hebzucht, want iemands leven hangt niet af van zijn bezittingen, zelfs niet wanneer hij die in overvloed heeft.*"

Daarna volgt de gelijkenis van "*de rijke dwaas*" met als uitsmijter: "*Zo vergaat het iemand die schatten verzamelt voor zichzelf, maar niet rijk is bij God.*" Een dikke streep onder de waarschuwing tegen hebzucht.

Een waarschuwing die ook vandaag nog op zijn plaats is. We zijn de laatste tijd herhaaldelijk geconfronteerd met de kwalijke gevolgen van heb- en eerezucht. Denk aan het gesjoemel bij Volkswagen en de toestanden bij Fifa. En er zou nog meer te noemen zijn.

Heb- en eerezucht heeft zich in onze cultuur genesteld. En zoals dat gaat, worden ook christenen door die culturele hond gebeten. Want wij maken deel uit van die cultuur. Deel uit van deze maatschappij. Gegrepen door de tijdgeest. Het meer, meer, meer...

Intussen steekt er al wel een wat andere wind op. Want het materialisme brengt niet wat het belooft. Gaandeweg klinkt er een roep om meer zin, inhoud en betekenis. Iets wat ook de toekomst van zin en betekenis voorziet.

Daar danken we de opkomst van '*de hang naar spiritualiteit*' aan. Jammer genoeg wordt de echt waardevolle spiritualiteit vergeten. Of beter gezegd: verworpen. Het christendom heeft zijn tijd gehad. [<klik 3-2>](#) Mogelijk heeft het dat aan zichzelf te danken...

Ja, ik weet dat het een pijnlijke opmerking is. Maar hoeveel kritiek op het optreden van christenen, christelijke organisaties, ook kerken, is niet terecht? Dat leidt tot een vertrouwensbreuk. Zelfs kerkmensen zijn niet te vertrouwen...

We hebben in Nederland een spreekwoord. "*Vertrouwen komt te voet en gaat te paard.*" Het zal een lange weg zijn het vertrouwen te herwinnen. Jezus wijst ons de weg. Zijn prediking over Gods koninkrijk geeft de goede richting aan.

"Zoek eerst het koninkrijk van God." Of zoals de NBV het zegt: "Zoek liever zijn koninkrijk..." Het koninkrijk van jullie Vader. Hij die weet wat jullie nodig hebben. Eten, drinken, kleding en onderdak. Bij Hem is er echt toekomst!

Over die dingen - noem het maar even het aardse - maakt de wereld zich druk. Toen Jezus op aarde was, en nu nog steeds. Maar dat hoeven christenen niet te doen. Hun kostje is gekocht. Door Jezus. Je bent kind van je hemelse Vader.

Daarom kunnen wij ons inzetten voor wat echt belangrijk is. En dat is? [<klik 3-3>](#) Ja, het koninkrijk van God. "*En zijn gerechtigheid*" wordt er in Matteüs aan toegevoegd. En dan wordt het lastig.... Want wat is dat?

Ach lastig? Zo lastig is het ook weer niet. Want gaat het in het koninkrijk van God niet om vertrouwen op en gehoorzaamheid aan de Heer Jezus Christus? Om goed naar Hem te luisteren en te doen wat Hij zegt?

Hier komt de zogenaamde *Bergrede* [<klik 3-4>](#) in beeld. Je zou die nu eigenlijk helemaal moeten lezen. Matteüs 5 tot en met 7. In hoofdstuk 6 kom je dan het onderwijs over bezorgdheid ook tegen. Eindigend met de oproep om *het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid te zoeken*. (6, 33)

Laat ik een aantal verzen citeren, die goed passen bij onze houding ten opzichte van vluchtelingen. Ook als zij een ander geloof hebben, of misschien zelfs vijandig staan tegenover het christelijk geloof.

"*Gelukkig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden.*" (5, 7)

"*Gelukkig de vredestichters, want zij zullen kinderen van God genoemd worden.*" (5, 9)

"*Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd worden, want voor hen is het koninkrijk van de hemel.*" (5, 10)

"*Jullie zijn het zout van de aarde en het licht van de wereld. (...) Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.*" (5, 13 - 16)

"Als iemand een proces tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed af. En als iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan, loop er dan twee met hem op. Geef aan wie iets van je vraagt, en keer je niet af van wie geld van je wil lenen." (5, 40 -42)

En dan deze: "Ik zeg je: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zon opgaan over goede en slechte mensen, Hij laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? (...) Als je alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegent, wat voor uitzonderlijks doe je dan? (...) Wees dus volmaakt zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.." (5, 44 - 48)

Nog een paar. "Oordeel niet, opdat er niet over jullie geoordeeld wordt. Want op grond van het oordeel dat je velt, zal er over je geoordeeld worden. En met de maat waarmee jij meet, zal jou de maat genomen worden." (7, 1 - 2)

"Behandel de anderen dus steeds zoals je zou willen, dat ze jullie behandelen. Dat is het hart van de Wet en de Profeten - van de bijbel -." (7, 12) Denk aan het grote gebod van de liefde, waarvan Jezus later zegt: "Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat." (22, 40)

Nog één: "Niet iedereen die 'Heer, Heer' tegen mij zegt, zal het koninkrijk van de hemel binnengaan, alleen wie handelt naar de wil van mijn hemelse Vader." (7, 21)

Het is niet zo gek, dat de schrijver van de brief aan de Hebreeën later schrijft **<klik 3-5>** : "Houd de gastvrijheid in ere, want zo hebben sommigen zonder het te weten engelen ontvangen." Met vlak daarop deze: "Laat uw leven niet beheersen door geldzucht, neem genoegen met wat u hebt." (13, 1 - 5)

Juist nu krijgen wij van God de kans te laten zien, wat zijn koninkrijk en de gerechtigheid van zijn rijk inhouden. Laat de Geest van Christus ons die innerlijke houding jegens vluchtelingen geven. Een houding die niet terugschrikt voor uiterlijke daden van barmhartigheid.

Barmhartigheid en gerechtigheid zijn geen tegenstelling. Ze hangen juist nauw samen. Zoals in de uitdrukking "rechten van de mens". In de universele verklaring van die rechten lezen we onder andere:

"Vluchtelingen hebben recht op bescherming tegen terugzending naar een land waar men vervolgd wordt. Ze hebben het recht politiek asiel 'te zoeken en te genieten'." Daar zie je hoe barmhartig het recht behoort te zijn.

Hoe barmhartig zijn wij? Zijn wij echt uit op het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid? Bepaalt het rijk van Christus onze richting van denken, spreken en handelen? Heeft dat onze prioriteit? Dat moet toch haast wel? Hoor maar!

2) **gegeven** **<klik 4>**

Daarmee kom ik tot het tweede: **Want het koninkrijk is ons al gegeven.** Het tweede vers van onze tekst. Het is een sterk argument voor het eerste vers. Alleen al door het begin: "*Vrees niet kleine kudde...*"

De Heer Jezus heeft het tegen zijn leerlingen ( de verzen 1 en 22). Een klein clubje van mensen rond Hem als rabbi. De meerderheid van het volk heeft zich niet bij Hem aangesloten. Zij staan als kritische toeschouwers aan de kant.

De leerlingen voelen de vijandschap. [<klik 4-1>](#) Met name die van de Schriftgeleerden en Farizeeën. (hfst. 11, 53) Jezus zegt tegen zijn leerlingen: "*Tegen jullie, mijn vrienden, zeg ik: wees niet bang voor degenen die het lichaam kunnen doden, maar niet tot iets ergers in staat zijn.*" (12, 4)

Het volgen van Jezus- het zoeken van zijn koninkrijk - zal vervolging en verdrukking opleveren. Gevangenis en marteling word je deel. Mogelijk word je juist als christen vluchteling. Wat ook werkelijk gebeurt. Al heel snel...

Handelingen 8: "*Nog diezelfde dag - de dag waarop Stefanus gestenigd werd - brak er een hevige vervolging los tegen de gemeente in Jeruzalem, zodat allen verspreid werden over Judea en Samaria, met uitzondering van de apostelen.*" Die bleven op hun post.

Je zou zeggen: Alle redenen om je zorgen te maken over je leven. Je levensonderhoud. Een dak boven je hoofd. Maar Jezus zegt: "*Vrees niet kleine kudde...*" [<klik 4-2>](#) Een troostend en bemoedigend woord. Ook voor de kerk vandaag.

Want hoe '*groot*' de kerk ook mag zijn. Zij blijft een minderheid in de wereld. Een minderheid die meestal niet gewaardeerd wordt. Eerder ontmoet zij vijandschap, spot en verachting. Maar Jezus zegt: "*Vrees niet...*" Wees niet bang.

Blijf rustig doorgaan met het zoeken van het koninkrijk van God. Laat dat altijd je prioriteit zijn. Maak al het andere daaraan ondergeschikt. Ja, natuurlijk, het roept weerstand op. Maar laat dat je er niet van weerhouden te doen wat Jezus zegt.

"*Want jullie Vader heeft jullie het koninkrijk willen schenken.*" In deze vertaling mist een belangrijk woord uit het Grieks. [<klik 4-3>](#) Het woord "*eudokia*". In Kampen is er een kerkgebouw met die naam. De Eudokia-kerk.

Het betekent '*een welgevallen hebben*'. Een welgevallen hebben in daden of in personen. In dit geval in beide. Jullie Vader had er een welgevallen in om aan jullie (personen) het koninkrijk te geven (doen). Dat wil God graag. Hij heeft daartoe besloten.

Je kunt het zo weergeven als de NBV het doet. Toch is het goed om te beseffen, dat hier een beslissing van God achter ligt. Hij wilde dit doen. De leerlingen van Jezus het koninkrijk geven.

Eigenlijk was het juist deze zin - dit vers - dat mij ertoe bracht, hierover een preek te houden. Want wat Jezus hier zegt laat zien, dat het koninkrijk van God niet alleen maar een zaak van de toekomst is.

Ik zeg dat, omdat we nog steeds te maken hebben met de 'discussie' <klik 4-4> over het "reeds" en het "nog niet". De vraag is: Is het koninkrijk van God er al of nog niet? Velen kiezen voor het "nog niet". Kijk maar om je heen, kijk maar naar jezelf...

Natuurlijk is het waar. Als je naar de toestand op aarde kijkt, is er maar bar weinig van het koninkrijk van God zichtbaar. Je ziet veel meer uitingen van vijandschap tegen God dan van gehoorzaamheid aan God. De duivel lijkt 'alle macht' te hebben...

Maar hoe zit het met je geloof in het evangelie? Jezus die ons zelf het evangelie van het koninkrijk van God predikt. Die proclameert dat het in Hem gekomen is. Het geloof kan toch niet anders dan kiezen voor het "reeds". Jezus is al koning.

Trouwens God is altijd koning geweest. Koning van zijn schepping. Het leek er wel niet op. Maar het was wel zo. Zijn koningschap is niet afhankelijk van de erkenning van zijn koningschap. Hij heeft werkelijk alle macht.

Door Jezus wordt de erkenning van die macht hersteld. Zodat mensen Gods gezag weer gaan erkennen en Hem gehoorzaam worden. Dat is niet iets van de toekomst. Dat is realiteit in het leven van Gods kinderen.

Dat was zelfs al onder het oude testament het geval. In het nieuwe testament is dat nog meer werkelijkheid. Door Christus en zijn Geest. Realiteit in het leven van Jezus' leerlingen, zijn volgelingen. Het leven van hen die in Jezus als de Christus geloven. In uw en mijn leven...

O zeker. Het is nog niet volmaakt. Ik zal dat niet ontkennen. Maar zeggen dat het er niet is, dat kan niet meer. Want "het heeft onze Vader behaagd ons het koninkrijk te geven". Dat is de heerlijke werkelijkheid waarin wij leven. <klik 4-5>

We zijn echt de koning te rijk. Want het rijk waarvan Jezus koning is "zal geen einde hebben". En hiermee komen we terug bij de tegenstelling tussen het materialisme en het christelijk geloof. Het materiële is vergankelijk. Het immateriële - het onzichtbare en geestelijke - is eeuwig.

Die rijkdom moet zichtbaar worden. In ons concreet zoeken van het koninkrijk van God en Christus. Een rijk waar barmhartigheid naar recht geoefend wordt. Waar er zelfs liefde is voor vijanden. In elk geval gastvrijheid voor vluchtelingen. Of ze nu wel of niet omwille van het geloof op de vlucht zijn geslagen...

Kortom. Laat de wereld merken, dat er een kerk is, waar het koningschap van God en Christus realiteit is. Zodat de mensen onze Vader in de hemel daarom gaan verheerlijken. U hebt het koninkrijk ontvangen. Laat u niet afschrikken.

Het kan niet anders dan dat wij, nu wij de goedgunstigheid (eudokia) van God zo heerlijk genieten, ook zelf goedgunstig (eudokia) zijn. Voor ieder die op onze weg komt. Zelfs als het om een vijand gaat.

Amen.

Berkel en Rodenijs, 29 september 2016.